

NAFARROAKO GOBERNUA

GARAPEN EKONOMIKOA

ESKUBIDE SOZIALAK

OGASUNA ETA FINANTZA POLITIKA

LEHENDAKARITZA, FUNTZIO
PUBLIKOA, BARNEA ETA JUSTIZIAHERRITARREKIKO ETA
ERAKUNDEEKIKO HARREMANAK

HEZKUNTZA

OSASUNA

KULTURA, KIROLA ETA GAZTERIA

LANDA GARAPENA, INGURUMENA
ETA TOKI ADMINISTRAZIOA

SEGURTASUNA ETA LARRIALDIAK

Gobernuak, Hondakinen Partzuergoak eta Iruñerriko Mankomunitateak materia organikoa zuzen bereizteko kanpaina bat atera dute

"¿Marrones? Sí, gracias / Organikoak? Bai, mila esker" izenarekin materia hori edukiontzi marroian edo konpostajea egiteko makinan botatzearen garrantzia azpimarratuko du

Asteartea, 2017.eko maiatzak 16

Nafarroako Gobernuak, Nafarroako Hondakinen Partzuergoak eta Iruñerriko Mankomunitateak etxeko hondakinak ongi bereizteko jardunbide egokiak sustatzeko, eta materia organikoa edukiontzi marroian edo konpostajea egiteko makinan botatzearen garrantzia nabarmentzeko informazio-kanpaina bat aurkeztu dute gaur goizean.

"¿Marrones? Sí, gracias / Organikoak? Bai, mila esker" izenarekin, hondakin biodegradagarriak, janarien, inausketen eta lorezaintzako hondakinak nagusiki dagokion edukiontzian edo ontzian amaitzea da helburua, berriro erabili ahal izateko. Behar ez den tokian botatzen badira, materia organikoa ezin da berreskuratu eta beste zati batzuk kutsa ditzake, hala nola ontziak.

Kanpaina bi astetan zabalduko da, komunikabideetan, irrati-iragarkietan, lineako hedabideen banneretan eta tokiko erakunde bakoitzak bere berriarazko beharren arabera egingo dituen jardueren bidez.

Ekimen honen asmoa da zati organikoa, herri bakoitzean ezarrita dagoen sistemaren arabera, bereizteko eta botatzeko konpromisoa hartzeak duen garrantzia nabarmentzea herritarrei: botatzeko berriarazko sistema (5. edukiontzia edo atez ate biltzea), edo konpostajea tratatzeko sistema (etxekoa edo komunitarioa). Hondakin organikoak etxe bakoitzean ongi bereizten badira bakarrik aprobeitza daitezkeen baliabideak dira.

Kanpainaren irudia

Kanpaina honen aurkezpena Sarrigurengo (Eguesibar) konpostaje komunitarioko sei eremuetako batean egin da, eta besteak beste Isabel Elizalde, Landa Garapeneko, Toki Administrazioako eta Ingurumeneko kontseilariak; Aritz Ayesak, Nafarroako Hondakinen Partzuergoko lehendakariak; Mikel Ortegak, Partzuergoko lehendakariordeak eta Alfonso Etxeberriak, Eguesibarreko alkateak parte hartu dute. Kanpainaren edukiak aurkeztu ondoren, auzokoei botatako hondakin organikoekin konposta nola ateratzen den zuzenean ikusteko aukera izan dute.

Ekitaldian Nafarroako gaineko mankomunitateetako erakundeetako ordezkari eta teknikariek ere parte hartu dute, Elizalde kontseilaria lehendakaria den eta Nafarroako Gobernuak NILSA (Navarra de Infraestructuras Locales, SA) enpresa publikoak zuzentzen duen Nafarroako Hondakinen Partzuergoaren barruan daudenak. Adierazio behar du mankomunitate hauek daudela Partzuergoaren barruan: Bortziriak, Malerreka, Alto Araxes, Sakana, Bidausi, Baztan (Udala), Eska-Salazar, Irati, Zangozako eskualdea, Mairaga, Izarbeibar, Montejurra, Erriberagoitia, Erribera eta Mendialdea.

2017-2027 Hondakinen Plana

Nafarroan ontziak, papera-kartoia eta beira bereiztea duela zenbait urtetatik ezarrita dago eta Espainiako berreskuratze-tasarik handienak lortzen ditu. Hala ere, materia organikoaren gaikako bereizketa etxeetan oraindik ez dago hain zabaldua eta ez du arrakastarik. Nafarroako Gobernuak otsailean aurkeztu zuen 2017-2017 Hondakinen Plan berriak herritarren sentikortzea nabarmentzea du helburu gisa, eta horretarako kanpaina hau egiten ari da, materia organikoa murrizteko eta zuzen bildu eta tratatzeko estrategia integral baten barruan.

Kontuan hartu behar da 2015. urtean 266.530 tona hondakin sortu zirela etxeetan eta dendetan, eta horietatik, 119.939 tona biohondakinak ziren. Nafar bakoitzak 1,14 kg hondakin sortu zituen egunero. Horietatik, % 33 bakarrik bereizi ziren, eta Hondakinen Planaren helburua hurrengo hamarkadan % 70 lortzea da. Beraz, ezinbestekoak dira informazio-lanak eta kontzientziazio eta komunikazio kanpainak.

Planean ezartzen den moduan, urte honetan zehar eta 2018. urtean materia organikoaren gaikako biltzea zabalduko da Nafarroako bazter guztietara, mankomunitate bakoitzak ezartzen duen sistemarekin. Hondakinen kudeaketan parte hartzen duten erakunde guztien asmoa Nafarroako biztanleak biohondakinak etxean bereizteak eta edukiontzi egokian botatzeak duen garrantziaz jabetzea da.

Horrez gain, azpiegituren zuzkidura handitzea ere aurreikusita dago, Nafarroako biohondakin guztiak konposta egiteko instalazio publikoetan edo gizarte-arloko enpresekin hitzartutako instalazioetan tratatzeko. Horrela, sortutako konposta, sortzen den lekutik hurbil aplikatu ahalko da. Horrela, konposta egiteko beste hamar instalazio abian jarriko dira: Baztan-Bidasoa, Sakana, Mendialdea, Bidausi, Agoitz, Ilunberri, Tafalla, Cárcar, Azkoien, Culebrete eta beste bat Iruñerrian. Bestalde, Cárcarreko tratamendu-fabrika hobetu eta handituko da.

Materia organikoa biltzeko ereduak

Gaur egun, zenbait biltzea eta tratamendu sistema ezarrita daude Nafarroan. Ereku guztietan etxeko konpostaje edota konpostaje komunitario bidezko autokudeaketa sistema bat badago ere, orain ere eremu batzuetan ez zen materia organikoaren gaikako biltzetarik egiten. Hala ere, 2017. urtean mankomunitate guztiek edukiontzi marroia (bosgarren edukiontzia ere esaten diote zenbait mankomunitatetan) izatea aurreikusita dago.

Horrez gain, Sakanako mankomunitateko zenbait eremutan ere "atez ate" biltzeko aukera ere badago. Hondakinen Partzuergoaren datuen arabera, Sakanak emaitza onak aurkeztu ditu gaika bildutako

Elizalde kontseilaria eta beste agintari batzuk Sarrigurengo konpostaje komunitarioko eremuan (Eguesibar)

materia organikoaren kalitateari eta kantitateari dagokienez, % 80ko baino gehiagoko bilketarekin.

Galería de fotos

Bi teknikarik materia organikoa ateratzen dute